

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 1. avgusta 2021 do 30. septembra 2021.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- Ameriški državni sekretar Antony Blinken je 9. avgusta Kitajsko obtožil ustrahovanja v Južnokitajskem morju in opozoril Varnostni svet Združenih narodov, da bi potencialni konflikt povzročil resne globalne posledice na ravni mednarodne varnosti in v mednarodni trgovini. Dodal je, da kadar se država ne sooči s posledicami kršenja mednarodnih pravil, pripomore k povečanju nekaznovanih incidentov in ustvarjanju nestabilnosti v regiji. Odgovornost vseh držav, ne le vpletenih v teritorialnem sporu, je braniti mednarodna pravila za mirno reševanje pomorskih sporov. Na Blinkenov komentar se je Kitajska odzvala negativno.
- Dai Bing, namestnik kitajskega veleposlanika pri Združenih narodih, je obtožil Združene države Amerike, da ustvarjajo težave iz ničesar, v Južnokitajsko morje pa z namenom provociranja samovoljno pošiljajo svoja napredna vojaška plovila in letala ter da poskušajo zanetiti spor med državami v regiji. Dai je dodal, da je Amerika postala največja grožnja miru in stabilnosti v sporni regiji.
- Zunanji ministri Japonske in držav članic Zveze držav Jugovzhodne Azije so se strinjali o pomenu svobodne plovbe v spornem morju, v katerem ima Kitajska navzkrižne teritorialne zahteve z nekaterimi članicami bloka.
- V začetku meseca avgusta je Indija za obdobje dveh mesecev v Južnokitajsko morje in zahodni del Pacifika napotila štiri vojaške ladje. Namen napotitve je vključevanje v vojaške vaje strateškega partnerstva Quad. Poleg tega bodo odposlane indijske ladje sodelovale na štirih bilateralnih vojaških vajah z mornaricami Vietnama, Filipinov, Singapurja in Indonezije.
- Podpredsednica ZDA Kamala Harris je Kitajsko obtožila, da poskuša s silo in ustrahovanjem izsiliti mednarodno priznanje svojih teritorialnih zahtev v spornem območju. Komentar je nastal v času sedemdnevnega potovanja Harrisove v Singapur in Vietnam (konec avgusta), katerega namen je bil spoprijeti se z naraščajočim varnostnim in gospodarskim vplivom Kitajske po vsem svetu. Med potovanjem se je agenda Harrisove osredotočila na spoštovanje mednarodnih pravil v Južnokitajskem morju, krepitev regionalnega vodstva ZDA in na širitev varnostnega sodelovanja med državami.
- 17. avgusta je Kitajska v bližini Tajvana izvedla zračne in pomorske vojaške vaje s pravim strelivom kot odgovor na provociranje in zunanje vmešavanje tajvanskih vojaških sil.
- 28. avgusta je kitajsko obrambno ministrstvo protestiralo zaradi plovbe ameriškega rušilca USS Kidd in ladje ameriške obalne straže USCG Munro skozi Tajvansko ožino.
- 1. septembra je Kitajska uvedla nov zakon, ki od tujih ladij zahteva, da za legitimen vstop v teritorialne državne vode identificirajo svoja imena, klicne znake, trenutne položaje, naslednja pristanišča za vkrcanje in predviden čas prihoda do kitajskih oblasti. Poleg tega zakon velja tudi za sporna območja v Južnokitajskem morju. Filipinski obrambni minister Delfin Lorenzana je obljubil, da bo Manila ignorirala oz. ne upoštevala spremenjene kitajske pomorske zakonodaje.
- Ameriški rušilec USS Benfold je 8. septembra zaplul v bližino otokov Spratly, le nekaj dni po tem, ko je Kitajska uvedla nova pravila glede identificiranja na morju. Rušilec je plul 20 kilometrov od predela Mischief Reef na otoku Spratly, na katerem je Kitajska postavila vojaško infrastrukturo.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

- Združeno kraljestvo, ZDA in Avstralija so sklenile varnostni pakt Aukus kot protiutež vse močnejši Kitajski v azijsko-pacifiški regiji. Avstralija bo prvič lahko pridobila podmornice na jedrski pogon. Predvidoma naj bi jedrsko tehnologijo dobavile ZDA.. Nekateri strokovnjaki pravijo, da je pakt Aukus, ki bo poleg podmornic zajemal tudi umetno inteligenco in druge tehnologije, eno največjih obrambnih partnerstev držav v zadnjih desetletjih.
- Kitajska je sporazum Aukus obsodila in označila kot neodgovorno dejanje. Tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva Zhao Lijian je dejal, da dogovor spodkopava regionalni mir in stabilnost ter zastruje oboroževalno tekmo. Na drugi strani je obrambni minister Združenega kraljestva Ben Wallace dejal, da je Kitajska namenila lastni vojski enega največjih vojaških izdatkov, katerega cilj je hitrejša nadgradnja in posodobitev kitajske mornarice in zračnih sil.
- Kitajski predsednik Xi Jinping je svaril pred vmešavanjem zunanjih sil v regiji, saj Avstralija ne upošteva, da Peking ne odobrava avstralske odločitve za nakup ameriških podmornic na jedrski pogon. Poleg tega je Avstralija obljubila, da bo zagovarjala mednarodno pravo v spornem območju tako v zraku kot na morju.
- Kitajska je v Južnokitajskem morju povečala svojo vojaško prisotnost. Poleg tega država povečuje svojo zmožnost zavzeti otoke z vojaškimi vajami, ki vključujejo amfibijska desantna plovila in druge bojne sile. Kitajska je v prvi polovici 1. 2021 izvedla že 20 pomorskih vaj, ki vključujejo elemente zajetja otokov. Lani je bilo izvedenih le 13 podobnih vaj.
- Nemška fregata Bayern je priplula v sporno morje. Kitajska je 15. septembra prepovedala vstop fregate v kitajska pristanišča. Prepoved bo trajala, dokler se nemška misija ne konča. Nemška vojaška ladja bo v morju delovala šest mesecev. Peking je od Berlina zahteval, naj spoštuje prizadevanja regije za ohranitev miru in stabilnosti.
- Indonezija je okoli svojih otokov Natuna v Severnem morju Natuna (ki se nahaja v jugozahodnem delu Južnokitajskega morja) razporedila pet vojaških ladij, potem ko so zaznali kitajska in ameriška plovila v bližini v mednarodnih vodah. Čeprav plovila niso povzročila motenj ali incidentov, položaj Indonezije v Severnem morju Natuna ostaja pri zaščiti nacionalnih interesov v okviru indonezijske suverenosti v skladu z nacionalno zakonodajo in mednarodnim pravom.
- Kitajska in Singapur sta v Južnokitajskem morju izvedli skupne pomorske vojaške vaje, da bi okrepiли medsebojno zaupanje in povečali raven vojaškega sodelovanja med državama.
- Konec drugega tedna v septembru je letalonosilka USS Carl Vinson ponovno pričela delovati v spornem morju. Ob koncu meseca se je letalonosilki pridružila še druga ameriška letalonosilka USS Ronald Reagan. Istočasno je britanska vojaška ladja preplula Tajvansko ožino.
- Generalni sekretar Združenih narodov Antonio Guterres je opozoril na morebitno novo hladno vojno med Kitajsko in ZDA. Obe državi je pozval, naj popravita svoj disfunkcionalni odnos, preden se konflikti med dvema velikima in vplivnima državama razširijo na preostale predele planeta.

Viri/Dodatno branje:

Aukus: UK, US and Australia launch pact to counter China. (16. september 2021). BBC. Dostopno prek <https://www.bbc.com/news/world-58564837>

Bose, N. (4. avgust 2021). Harris to push back on China's South China Sea claims during Asia trip. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/harris-will-reject-chinas-claim-south-china-sea-during-trip-asia-2021-08-03/>

China condemns US warship transit of Taiwan Strait. (28. avgust 2021). Aljazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/28/china-condemns-us-warship-transit-of-taiwan-strait>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

China denies German warship entry on South China Sea mission. (16. september 2021). Nikkei Asia. Dostopno prek <https://asia.nikkei.com/Politics/International-relations/South-China-Sea/China-denies-German-warship-entry-on-South-China-Sea-mission>

China's Xi warns of 'interference' as Australia brushes off anger. (18. september 2021). Aljazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/18/chinas-xi-warns-of-interference-as-australia-shrugs-off-anger>

Davidson, H. (17. avgust 2021). China holds live-fire exercises near Taiwan in response to 'provocations'. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/17/china-holds-live-fire-exercises-near-taiwan-response-provocations>

Horta, L. (2. september 2021). Europe and the South China Sea. The Interpreter. Dostopno prek <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/europe-and-south-china-sea>

Huang, K. (9. september 2021). South China Sea: Beijing ramps up drills and tests its ability to seize an island. South China Morning Post. Dostopno prek https://www.scmp.com/news/china/military/article/3148186/south-china-sea-beijing-ramps-drills-and-tests-its-ability?module=perpetual_scroll&pgtype=article&campaign=3148186

Indonesia adds patrols after detecting ships in South China Sea. (17. september 2021). Aljazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/17/indonesia-increases-sea-patrols>

Japan, ASEAN agree on importance of free navigation in South China Sea. (3. avgust 2021). Kyodo News. Dostopno prek <https://english.kyodonews.net/news/2021/08/12d52e8853da-breaking-news-japan-asean-agree-on-importance-of-free-navigation-in-s-china-sea.html>

Kamala Harris accuses China of 'intimidation' in South China Sea. (24. avgust 2021). Aljazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/24/us-vp-harris-accuses-china-of-intimidation-in-south-china-sea>

Lederer, E. (20. september 2021). The AP Interview: UN chief warns China, US to avoid Cold War. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/united-nations-general-assembly-china-climate-united-states-health-f1186707bee7f8376b0be5523496ddca>

Lendon, B. (3. avgust 2021). India to deploy naval task force into South China Sea and beyond. CNN World. Dostopno prek <https://edition.cnn.com/2021/08/03/asia/india-warships-south-china-sea-intl-hnk-ml/index.html>

Liebermann, O. and Kaufman, E. (8. september 2021). US sails ship through South China Sea days after China institutes new maritime ID rules. CNN Politics. Dostopno prek <https://edition.cnn.com/2021/09/08/politics/us-south-china-sea-maritime-id-rules/index.html>

Nichols, M. (9. avgust 2021). U.S., China trade barbs at U.N. over South China Sea. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/china/us-china-trade-barbs-un-over-south-china-sea-2021-08-09/>

Philippines vows to ignore China maritime law, seeks US help. (10. september 2021). Aljazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/10/dutertes-defence-chief-says-manila-got-less-from-us-pact>

Reyes, H. (3. avgust 2021). Indian 'Bridges of Friendship' Fleet to Drill in South China Sea, Pacific. The Defense Post. Dostopno prek <https://www.thedefensepost.com/2021/08/03/india-drill-south-china-sea/>

Seidel, J. (5. september 2021). South China Sea showdown continues as world pushes back against Beijing. News.com.au. Dostopno prek <https://www.news.com.au/technology/innovation/military/south-china-sea-showdown-continues-as-world-pushes-back-against-beijing/news-story/47df1568e82163a7c1614fc7abaabe0f>

UK warship makes rare transit through Taiwan Strait. (27. september 2021). France24. Dostopno prek <https://www.france24.com/en/live-news/20210927-uk-warship-makes-rare-transit-through-taiwan-strait>

US Aircraft Carrier Commander Asserts Freedom to Navigate South China Sea. (13. september 2021). BenarNews. Dostopno prek <https://www.benarnews.org/english/news/indonesian/freedom-navigation-09132021181254.html>

USNI News Fleet and Marine Tracker: Sept. 13, 2021. (13. september 2021). USNI News. Dostopno prek <https://news.usni.org/2021/09/13/usni-news-fleet-and-marine-tracker-sept-13-2021>

USNI News Fleet and Marine Tracker: Sept. 27, 2021. (27. september 2021). USNI News. Dostopno prek <https://news.usni.org/2021/09/27/usni-news-fleet-and-marine-tracker-sept-27-2021>

Xuanzun, L. (23. september 2021). Chinese, Singaporean navies hold joint drills in the South China Sea 'boosting trust and cooperation'. Global Times. Dostopno prek <https://www.globaltimes.cn/page/202109/1234992.shtml>

Analizo pripravil: **Matjaž J. Leben**

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.